

ΑΠΟ ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΕΛΛΕΝ

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Βρισκόμαστε στήν έποχή της Γαλλικής Επαναστάσεως, στήν χειρότερη περίοδο της τρομοκρατίας. Κάθε έννοια νόμου δεν είχε καταργηθεί, κάθε σκιλ δικαιούμενης έξειτε, κάθε ίγνος άνθρωπου μόνο ή σκοτεινή Έκδίκησης που πλανάται παντού σκοτεινάς.

Έπεινη την ήμέρα η μεγάλη αίσθυσα του περιφήμου "Επαναστατικό Δικαστηρίου" είχε κατακλυσθή από τὸ ἀνάγκιτο πλήθος που στημπωρόνταν απελπιστικά για νὰ έξασφασται μιὰ θέση, έστω καὶ σὸν πόδι. Μέσα σὲ κείνον τὸν παράδορο καὶ φιλέκινο δόλο, ποὺ διψώνει αἷμα, μῆχαν καὶ μερικοὶ ταλαιποί άμιστοκράται, σκυθωτοί καὶ αιμάλητοι, ποὺ έγιναν ώς τὸ δικαιτηρίο μεταρφεύενται, γιὰ νὰ παραστοῦν στὴ δίκη ἑνὸς φύλου, ἑνὸς πατέρα, ἐνὸς ἀδελφοῦ...

Οι δικασταί δεν είχαν σανη̄ ἀπόμα καὶ ὁ δόλος ἀνυπομονούσε. Αξιφόνη η πόρτα τῆς αἰδούσας τῶν συνδικάτων ἅνοιξε καὶ ὁ Πρόεδρος προχώρησε πρὸς τὴν ἔδρα ἀπόλυτουμενος ἀπὸ τὰ ὑπόλιτα μέλη του Δικαστηρίου. Σὲ λίγο δηλοὶ οἱ δικασταί είχαν καταλήψη τις θέσεις των, ζωφοὶ καὶ ἀλλίστοι, μέσα σὲ μιὰ νεκρή οιγή. Οἱ εὐγενεῖς στέκονταν ἀνάμεσα στὸ ἀκροατήριο κυριευμένοι ἀπὸ ἀπεργίατη ἀγόνια, με τὴν καρδιὰν παλιόνεμον δυνατά, μὲ τὰ μέλη μοικαψεύμενοι ἀπὸ τὸν ὥδητα, μὲ τὰ πρόσωπα χλωμά, μὲ τὸ κεφάλι φλοιομένο ἀπὸ τὸν πυρετό...

Ο Πρόεδρος σηκώθηκε ἀπάνω κρατῶντας ἔνα φύλο καὶ τὰ φράται :

— Πολίτε, Βρέτη!

— Άλλα κανένας δὲν ἀποκρίθηκε στήν ἡχηρὴ ἐκείνην προσφώνησην.

— Πολίτε, Βρέτη! ἐπανέλαβε μὲ τραχύτερη φωνὴ δι Πρόεδρος στέρεωντας τὸ ἀγνωτὸ βλέμμα του πρὸς τὸ ἀδύτιο τῶν κατηγορούμενων.

Απὸ τὸ ἀπάσιο ἐκεῖνο κατέβησε σηκώθηκε τότε ἐνας ὑψηλὸς νέος μὲ ὥδην συμπαθητικὴ φυσιογνωμία καὶ πλατύ, φωτεινὸ μέτωπο. Ἐκάρφωσε τὸ ἀγέρωχο βλέμμα του στὸν Πρόεδρο καὶ είπε μὲ ἔντονη φωνὴ :

— Λέν υπάρχει ἐδῶ κανένας πολίτης Βρέτη, ἀλλὰ ἔνας ποὺ πούμαται μαρχόντος Βρέτη, δοὺς ντεῖ Σάντι Βρέτη, καὶ αὗτος είμαι ἐδῶ!

Σὲ αὐτὰ τὰ ψύχραμα λόγια τὸ μεγαλείτερο μέρος τῶν ἀκροατῶν ἔξεργάγεται σὲ θυρυθόδεις ἀποδημασίες καὶ σὲ χυδαίες ὑβρίες καὶ βλαστητικὲς.

Ο Πρόεδρος, ἀφοῦ ἐπέβαλε σιγὴ στὸν δόλο μὲ τὸν καθόδων, γρύσιε μὲ κάπια προσποιημένη ἐνύεταια πρὸς τὸ νέο, ποὺ διατηροῦσε τὴν ἴδια ἀνθροπετὴ καὶ ὑπερφράντη στάση, καὶ τοῦ εἴπε μὲ τὴν εἰσινικὸ χαρόπεδο :

— Κύριε δοῦς, οἱ πολῖται ἔνορκοι πρόκειται νὰ σᾶς ἀνακρίνουν...

— Τὰ ἔξτασίσμε διλα, κώνιε Πρόεδρε, καὶ μποροῦμε νὰ βγάλουμε διμέστους ἀπόφαιοι, φώναξε ἔνας ἀπὸ τῶν ἔνδροκυς. Κι' ἀμέσως σηκώθηκε ὅρδος κι' ἀρχοὶ νὰ διημάζῃ ἔνα καταδικαστικὸ γηράσιμα, ἐνὸς ὁ δόλος παροδοτοῦσσος, καὶ μερινούσαντας ἀρούμενες καρυγεῖς ἀπόδημασίας. Οἱ ἀλλοὶ ἔνεροι σημειωνοῦσαν πρὸς τὸ περιεχόντο τοῦ ἔγγραφου κοντούτας τὰ κεφάλαια...

Παρ' ὅλη δημαρχία τὴν παραχή ποὺ ἐπικρατεῖσθαι αὐτὴ τῇ στιγμῇ στην αἵθυσα, ἀκόντιτηκε ξαφνικά μιὰ φωνὴ σταραχική ἀπὸ τὸ ἀκροατήριο :

— Ή, τὸν δυντυχισμένο!

Ο νέος μόδις ἀλλὰ στὴ τὴν ὀντοτητὴν ἀνὴρ κραυγὴ γύρισε πίσω τὸ κεφάλι του καὶ κάρφωσε τὸ βλέμμα του στὰ μάτια μιᾶς ὀγκωστῆς νέας, ντυμένης ἡ μᾶλλον μεταμφιεσμένης οὐ ἔργατιδα. Η συνάντησις τῶν δύο ἔκεινον βλεμμάτων ἐνέκλειε κατὰ τὸ ἔξαστο, τὸ ἀγέλεινο, τὸ ἐποντόνιο, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἔκφρασθη μὲ ἀνθρώπην γλῶσσα. Αὐτὸς διονεύει δὲν ἔβασταιε παρὰ μόνο λίγα δευτερόλεπτα, γιατὶ ὁ μελλοθάνατος δὲν ἡθελε νὰ ἔθενται τὴν ἀγνωστή... Κ' ἔτοι τηρεῖσθαι καὶ νὰ τὸν πάρονται ἀπὸ τὸ δικαστήριο καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσουν στὴ φυλακή, χωρὶς νὰ ξανακυττάξῃ τὴν ὡραία κοπέλα.

***

Τὴν ἀλληλή μέρα δὲ οὐρανὸς ἡταν σκοτεινός, η ἀτμόσφαιρα βαρεῖα, οἵ

δρόμοι λασπωμένοι. Ἀπὸ τὸ πορώ ἐπεφταναν λεπτές νιφάδες χιονιοῦ καὶ τὸ κρύο δῦλο καὶ διγλώματα.

“Η πλατεία τῆς Γρέβης εἶχε γείσει καὶ πάλι ἀπὸ τὸ πλήθος ποὺ δὲν ἔχορτανε νὰ παρίσταται σὲ θανατικές ἑκτέλεσις. Μερικοὶ μάλιστα ἀπὸ αὐτοὺς είχαν μαζῆ τους καὶ τροφὴ γιὰ νὰ γεματιούσιν ἐπὸ τόπου, ἀποσαμένειν νὰ μείνουν ἐκεῖ ὥστον νὰ πέσῃ καὶ τὸ τελείταιο κεφάλι. Σὲ κάθε ὑπερβολικήθεια τοῦ κόκκινου λεπιδού τῆς λαμπτήρου, δεν δὲν δήμη τοὺς ἐδειχνεῖ τὰ κομμένα κεφάλια, τὰ μάτια τους ἀποτραφταν κι' ἀπὸ τὸ στόμα τους ἔβγαιναν ἀπάσιες ηγητοκρατές.

Στὴν πρώτη σειρά τὸν περιέργον, ἐκεῖ μπρός - μπρός στὴ λαμπτήρα στοκανταν μιὰ νέα ποὺ φαινόταν πως δὲν εἶχε συνθήσει ἀπόμινο στὸ φοικόδες θέμα. Κρατοῦσε τὰ μάτια τῆς κλεισμένη γιὰ νὰ μὴ βλέπεται. Τὰ ποικίλα τῆς ήσαν λεπιδαμένη ἀπὸ κηλίδες ἀνθρωπίνων αἵματος που τετάγονταν ἀπὸ τὴ λαμπτήροι σὲ κάθε ἀποκεφαλίσμα. Εἰς τὸν πορώ, εἶχε τὸ φόρεμα τῆς αἰσθανόταν πολύτεπο πού πιστίλιζε τὸ πόδια της, ἀλλὰ ἔξασθολυνόσην νὰ μένη ἀκίνητη, χωρὶς νὰ βλέπεται. Οἱ φωρίδες τῆς ἀποτρέπονται πάπος.. “Οσο κι' ἀν τὴν ἐσπωχαν, κι' ἀν τὴν ἐμώλωπταζαν, αὐτὴ ξαναγύριζε πάντα στὴν ίδια θέση. Μόλις δὲ ἐφτανε καινούργιο θύμα μὲ μελοδαντάς εδύνεται.. Όνογε τὰ κατάδικα καὶ πατέντες μὲ λαγάδασ... Ή νέα αὔριον τοῦ πορών τοῦ προχωρούσαν ἄργα..”

Ο δήμος ἀρχίσει τὸ ἔργο του. Μόλις ἔπεισε τὸ πρώτο κεφάλι, ὁ δόλος ἔξεπτασε σὲ παταγόδεις ἀποδηματικὲς συνδεούμενες ἀπὸ οξεῖτες γνωνακείες κορυφές.. “Ο δήμος ἐσφούγγασε τὴν ἀπαύσια λεπίδα του καὶ σὲ λίγο ἔπεισε δεύτερο κεφάλι. Η καρμανιόλη ἀνεβοκατέβηρε ἐτοι δέκα τρεῖς φορές:

Τώρα θέτει η σειρά τοῦ νέου. Η νεαρή κορη εἶχε πάντες πεῖα νὰ κλαίῃ. Τὸ χλωμό πρόσωπο τῆς εἶχε γίνει πλεινόν, τὸ λαρινόν της εἶχε στεγνωθεῖ, τὸ ναοκόμενα μέλη της βρέχονταν ὃπο κύνον ίδρωτα. Η καρδιά της χτυπούσαν μέσω στὸ στήνη της δυνατά, σαν νεύδειε νά σπαση. Μέσα στὸ κεφάλι της ηννούσαν μᾶς μεγάλη γέλη στη σκέψη καὶ τὸ διού που τὸ κεφάλι...

Εκείνος, ἀφὸ ἔριζε πρὸς τὸ μέρος της ἔνα βλέμμα, ήταν τελευταίο βλέμμα ἀπογλυφειούν. ἀνέβηρε ἄργα τὸ λικνίων. Εστάθηκε μπροστά στὴ σανίδη τῆς λαμπτήρου ἀλλήστος: ἀγέωνας, εὖθυτες νήσης, ἀλλὰ περισσότερο ώχρος, ἔξασθολυνόσης πάντα νὰ τὴν παρηγοῦ μὲ τὸ βλέμμα του...

Ἐνεδευτερόλεπτο πέποις κι' ὁ δήμος ἔβαλε τὸ βαθὺ χέρι του ἀπάνω στὸν τραχύλιο τοῦ μελλοθάνατού. Τὸ σάμα ἔγιε πρὸς τὰ μάτια της σανίδα. Ενα τρίξιμο, ἔνα φρικτὸ τριξιρο ἀκούσιτο καὶ τὸ κεφάλι κυνίστηκε κάτω.. Τὴν ίδια στιγμή ἔκεινη γήρηγορα, έσκιψε, πῆρε στὸ χέρι τὸ μέμφυτο κεφάλι καὶ κόλλησε πλογερά τὰ γειλή της στὸ στόμα του!.. Τὰ γειλή του ἀποκεφαλισμένου ἔκεινηγκραν κι' αὐτὰ στὴ ζωντανή ἔκεινη ἀπαρή καὶ μέσω στὴν ἀπόλυτη σιωπὴ που ἐπακούσθησε, αποντήτηκε καθαρά δὲν ηχος διώλισην.

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

Η ΑΜΙΜΗΤΗ ΣΕΒΙΝΙΕ

Ο γυνός της περιφήμης κυρίας τετε Σεβινιέ ἔγραψε στὴ μητέρα του δι αἰσθάνεται μέσω του δυό θάρξεις, ἐκ τῶν δοπιῶν ή μιὰ τη λατρεύει καὶ ή ἀλληλή θέλει νὰ τὴν πεινάσῃ στὴν παραστατική σειρά της.

«Τὸ μόνο ποὺ μπορεῖς νά κάμης, ἀπάντησε η πνευματωδῆς μητέρα του, εἰνε νά βάλης τὴν μάτια σου νά πνιξη τὴν ἀλληλή!».

